SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2199

av Martin Kinnunen m.fl. (SD)

Framtidsinriktad politik för it och AI i små och medelstora företag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom befintliga företagsfrämjande insatser stärka små och medelstora företags möjligheter att gå från ett konkret verksamhetsbehov till test, införande och uppskalning av AI och annan digital teknik, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla de företagsfrämjande insatserna så att små och medelstora företag kan få stöd för implementering och uppskalning av AI och annan digital teknik, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa upp i vilken utsträckning statliga insatser bidrar till att små och medelstora företag går från test till faktisk användning av AI och digital teknik, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Sverige har länge haft en ledande position inom teknik och innovation. EU-kommissionens European Innovation Scoreboard 2026 klassar fortfarande landet som innovationsledare. För att behålla den positionen behöver fler små och medelstora

företag kunna ta del av möjligheterna med AI. Digital teknik och artificiell intelligens kan bidra till högre produktivitet, minskade administrativa kostnader och stärkt konkurrenskraft för svenska företag.

SCB:s statistik för 2025 visar att 30,8 procent av små företag med 10–49 anställda använde AI, jämfört med 49,6 procent av medelstora företag med 50–249 anställda och 71,9 procent av stora företag med minst 250 anställda. Uppgifterna omfattar företag med minst tio anställda. SCB placerar samtidigt Sverige högt i internationella jämförelser av företagens AI-användning. Skillnaden mellan företagsstorlekar visar att förmågan att ta tekniken i bruk inte är jämnt fördelad.

Samtidigt hårdnar den internationella konkurrensen om investeringar, avancerad teknik och kvalificerad kompetens. Länder som snabbare omsätter AI i produkter, tjänster och effektivare processer kan stärka sin konkurrenskraft och bli mer attraktiva för investeringar. I konkurrensen med företag i USA och Kina behöver svenska företag därför snabbt föra in ny teknik i verksamheten. Små och medelstora företag har ofta mindre resurser att identifiera, pröva och införa sådana lösningar. Ett företagsklimat som underlättar investeringar, innovation och införande är viktigt för att fler företag ska kunna dra nytta av AI.

Tillväxtverkets kartläggning av små och medelstora företags AI-kompetens pekar på behov av långsiktigt och verksamhetsnära stöd. Den lyfter också att företag kan ha svårt att hitta hjälp med lösningar som är anpassade till deras egna behov. För mindre företag är det ofta avgörande att kunna få stöd med ett konkret problem i verksamheten, inte bara allmän information om vad AI kan göra.

Regeringens AI-strategi och pågående satsningar ger en grund för fortsatt arbete. Den här motionen fokuserar på nästa steg: att små och medelstora företag lättare ska kunna använda de möjligheter som AI och annan digital teknik ger.

Stöd från behov till användning

Företagsstöd bör kunna följa företaget från ett tydligt verksamhetsbehov till en lösning som fungerar i vardagen. Det kan börja med att identifiera var AI eller digital teknik kan göra störst nytta och fortsätta med bedömning av data, arbetssätt och kostnader. Företaget ska vid behov kunna få kontakt med relevant expertis, testmiljöer och andra företag som har prövat liknande lösningar.

Stödet behöver vara enkelt att hitta, anpassat efter företagets storlek och bransch och tillgängligt i hela landet. Det ska hjälpa företag att jämföra olika vägar framåt och välja

lösningar efter sina behov. Arbetet bör byggas vidare inom befintliga företagsfrämjande strukturer, så att företagen får en tydligare väg genom de stöd som redan finns.

Testa och införa i verkliga verksamheter

Test- och demonstrationsmiljöer gör det möjligt att pröva teknik mot verkliga behov innan företaget tar en större investering. Små och medelstora företag behöver kunna delta utan höga trösklar och utan att själva bära hela kostnaden för att hitta testmiljö eller särskild kompetens. Samarbete mellan företag, branscher, forskningsmiljöer och teknikleverantörer kan också göra det lättare att sprida lösningar som fungerar.

När ett test visar nytta återstår ofta arbetet med att integrera lösningen i företagets befintliga system, anpassa arbetsprocesser, ta in extern expertis och ge medarbetare tid att börja använda den. Befintliga innovations- och digitaliseringsstöd ska därför kunna bidra även till sådana kostnader när lösningen har en tydlig verksamhetsnytta. Stöden bör utformas så att mindre företag kan gå från demonstration till stabil användning och vidareutveckling.

Följ upp affärsnyttan

Statliga insatser bör följas upp utifrån vad som händer efter rådgivning och test. Regeringen bör kunna se vilka företag som nås, hur stödet fördelas mellan företagsstorlekar, branscher och regioner och hur många företag som går vidare till faktisk användning. Uppföljningen bör också belysa vilken nytta företagen ser i sin verksamhet, exempelvis effektivare processer, bättre kvalitet eller nya produkter och tjänster.

En sådan uppföljning gör det möjligt att utveckla de insatser som ger resultat och förbättra stödet där mindre företag fortfarande möter höga trösklar. Om fler små och medelstora företag lyckas omsätta AI i praktisk verksamhetsutveckling stärks både företagens konkurrenskraft och svensk ekonomi.

Martin Kinnunen (SD)

Richard Jomshof (SD) *Johnny Svedin (SD)*

Yasmine Eriksson (SD)